

Μήνυμα Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού,
Λήδας Κουρσουμπά, με την ευκαιρία της έναρξης
της νέας σχολικής χρονιάς 2018-2019

10 Σεπτεμβρίου 2018

Αγαπημένα μου παιδιά,
Φίλες και φίλοι εκπαιδευτικοί,

Μια νέα σχολική χρονιά ξεκινά, αυτή τη φορά, με παιδικά γέλια και φωνές, αλλά και έντονο προβληματισμό και αγωνία για το μέλλον της εκπαίδευσης. Για τούτο, στο πλαίσιο του καθιερωμένου μηνύματός μου προς παιδιά και εκπαιδευτικούς με την αρχή της σχολικής χρονιάς, φέτος, επέλεξα να ενισχύσω τη συζήτηση που γίνεται, στη βάση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Το δικαίωμα του παιδιού στην εκπαίδευση υποχρεώνει το Κράτος να παρέχει εκπαίδευση, η οποία να μην υπηρετεί μόνο την απόκτηση γνώσεων, αλλά να στοχεύει στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού. Η εκπαίδευση είναι το εργαλείο μέσα από το οποίο κατανοούμε καλύτερα τον εαυτό μας και αυτούς που είναι διαφορετικοί από εμάς, είναι η γέφυρα μεταξύ των διαφορών μας, το μέσο με το οποίο καλλιεργούμε οικουμενικές αξίες, όπως ο σεβασμός, η ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία. Ο στόχος αυτός δεν υλοποιείται μόνο μέσα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα, αλλά και μέσα από τη βιωματική εμπειρία. Ως εκ τούτου, ο χώρος της εκπαίδευσης, ο οποίος καλύπτει μεγάλο μέρος της ζωής των παιδιών, επιβάλλεται να είναι απαλλαγμένος από συγκρούσεις, διακρίσεις και βία.

Στην παρούσα διαδικασία προβληματισμού, όλοι οι εμπλεκόμενοι αναγνωρίζουν ότι υπάρχουν πτυχές στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι οποίες χρήζουν αλλαγών. Η αναγνώριση αυτή συνιστά υγιές συστατικό σε μια κοινωνία δημοκρατική και ανθρώπινη, αλλά είναι και ένδειξη προόδου. Ο καθορισμός των πτυχών που πρέπει να τύχουν άμεσης αλλαγής, επιβάλλεται να γίνει σε κάθε στάδιο σε ένα πλαίσιο όπου πρωταρχικό μέλημα θα είναι η

διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού. Με άλλα λόγια, θα πρέπει οι αλλαγές στην εκπαίδευση να στοχεύουν να διασφαλίσουν, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ότι το παιδί θα απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα που του αναγνωρίζει η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και θα έχει μια υγιή και σφαιρική ανάπτυξη. Για κάθε απόφαση θα πρέπει να αξιολογούνται οι πιθανές επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) στα παιδιά. Η αξιολόγηση και ο προσδιορισμός του τι, τελικά, είναι προς το συμφέρον ενός παιδιού προϋποθέτει διαδικασία, η οποία εμπεριέχει εγγυήσεις, που διασφαλίζουν ότι, πράγματι, έγινε σωστή αξιολόγηση και ότι λήφθηκε η καλύτερη δυνατή απόφαση για τα παιδιά, πάντα με την αναγκαία τεκμηρίωση.

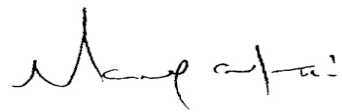
Μεταρρυθμίσεις οι οποίες λαμβάνουν υπόψη πρωτίστως τη διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού, δεν μπορεί παρά να είναι θετικές. Αυτό άλλωστε σημειώθηκε και στις σχετικές ανακοινώσεις της Κυπριακής Παιδοβουλής και της ΠΣΕΜ. Επισημαίνω ότι, καμία διαδικασία αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη, εάν στα πλαίσια αυτής δεν έχει ληφθεί υπόψη η άποψη των ιδίων των παιδιών. Η Κυπριακή Παιδοβουλή, επισήμανε, επίσης, τη μη συμμετοχή των παιδιών στο διάλογο για τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης. Μια απουσία, που δεν εξασφαλίζει ότι, οι οποιεσδήποτε αποφάσεις ληφθούν θα διασφαλίζουν το συμφέρον του παιδιού. Συνεπώς, η αποχή των παιδιών από την οποιαδήποτε διαδικασία αλλαγής και εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης επιβάλλεται να μας προβληματίσει ως προς τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών, γενικότερα, και τον στόχο της εκπαίδευσης για τη δημιουργία ενεργών και δημοκρατικών πολιτών στον τόπο μας, ειδικότερα. Όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως ηλικίας, μέσου ή γλώσσας επικοινωνίας, έχουν άποψη για το σύστημα της εκπαίδευσης, αφού αναλώνουν μεγάλο μέρος της ζωής τους εντός αυτού. Συνεπώς, η άποψή τους στα θέματα αυτά πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Αγαπητά μου παιδιά, φίλες και φίλοι εκπαιδευτικοί,

Ο προβληματισμός και η αγωνία που διακατέχουν όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην αρχή της φετινής σχολικής χρονιάς δεν

καταδεικνύουν την «κατάντια» της εκπαίδευσης, αλλά, αντιθέτως, την υγιή ανάπτυξη μιας κοινωνίας. Θέλω να πιστεύω ότι, στηριζόμενος στα θεμέλια των δικαιωμάτων του παιδιού, ο προβληματισμός θα οδηγήσει σε θετικές αλλαγές, οι οποίες θα συνάδουν με τις πρόνοιες της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Αλλαγές οι οποίες θα αναβαθμίσουν τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα της κυπριακής κοινωνίας.

Με τις καλύτερες μου ευχές για μια παραγωγική και δημιουργική χρονιά.

Λήδα Κουρσουμπά
Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

ΜΡ/ΕΚ/ΓΧ